

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 26 sierpnia 2010 r. (02.09)
(OR. en)**

12936/10

LIMITE

**UEM 262
ECOFIN 481**

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej,
podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU

Data otrzymania: 20 sierpnia 2010 r.

Do: Pierre de BOISSIEU, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej

Dotyczy: Komunikat Komisji do Rady
Ocena wykonania decyzji Rady z dnia 8 czerwca 2010 r. skierowanej do Grecji celem wzmocnienia i pogłębienia nadzoru budżetowego oraz wezwania Grecji do zastosowania środków służących ograniczeniu deficytu uznanemu za niezbędne w celu likwidacji nadmiernego deficytu

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument Komisji COM(2010) 439 wersja ostateczna.

Zał.: COM(2010) 439 wersja ostateczna

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 19.8.2010
KOM(2010) 439 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY

Ocena wykonania decyzji Rady z dnia 8 czerwca 2010 r. skierowanej do Grecji celem wzmocnienia i pogłębienia nadzoru budżetowego oraz wezwania Grecji do zastosowania środków służących ograniczeniu deficytu uznanemu za niezbędne w celu likwidacji nadmiernego deficytu

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY

Ocena wykonania decyzji Rady z dnia 8 czerwca 2010 r. skierowanej do Grecji celem wzmocnienia i pogłębienia nadzoru budżetowego oraz wezwania Grecji do zastosowania środków służących ograniczeniu deficytu uznanemu za niezbędne w celu likwidacji nadmiernego deficytu

1. WPROWADZENIE

Niniejszy komunikat zawiera ocenę środków, które Grecja przyjęła do końca czerwca 2010 r. celem wykonania decyzji Rady 2010/320/UE z dnia 8 czerwca 2010 r.¹, dokonaną na podstawie sprawozdania przedłożonego przez Grecję Radzie i Komisji w dniu 6 sierpnia 2010 r.² W sprawozdaniu tym omówiono zarówno środki polityki budżetowej mające na celu ograniczenie wskaźnika deficytu publicznego w 2010 r., jak i szerzej zakrojone reformy strukturalne, które są obecnie uchwalane i wdrażane przez rząd Grecji³.

2. DECYZJA RADY Z DNIA 8 CZERWCA 2010 R.

W dniu 8 czerwca 2010 r. Rada ECOFIN przyjęła na mocy art. 126 ust. 9 i art. 136 TFUE decyzję 2010/320/UE, skierowaną do Grecji celem wzmocnienia i pogłębienia nadzoru budżetowego oraz wezwania do zastosowania środków służących ograniczeniu deficytu uznanemu za niezbędne w celu likwidacji nadmiernego deficytu⁴.

Decyzja Rady nakłada na Grecję wymóg przyjęcia szeregu środków w terminach do końca czerwca 2010 r., końca września 2010 r., końca grudnia 2010 r. i końca marca 2011 r. Wdrożenie tych środków ma sprawić, że deficyt sektora władz publicznych nie będzie przekraczał:

- 18 508 mln EUR (8,0 % PKB, biorąc za podstawę nominalny PKB prognozowany w maju) w 2010 r.;
- 17 065 mln EUR (7,6 % PKB) w 2011 r.;

¹ Dz.U. L 145 z 11.6.2010, s. 6.

² *The Economic Adjustment Programme for Greece – Report submitted in accordance with Council Decision – July 2010*, przedłożone dnia 6 sierpnia 2010 r. Sprawozdanie zostało przedłożone przez rząd Grecji; zawiera ono załącznik dotyczący nadzoru bankowego przygotowany przez grecki bank centralny.

³ Niniejszy komunikat oraz towarzyszące mu sprawozdanie służb Komisji przygotowane wspólnie z EBC (*The Economic Adjustment Programme for Greece – First Review*, sierpień 2010 r.) stanowią również element oceny zgodności z majowym *Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality* (protokołem ustaleń w sprawie szczególnych wymogów polityki gospodarczej), podpisanym w kontekście umów pożyczki między Grecją a państwami członkowskimi należącymi do strefy euro.

⁴ Skrócony opis dotychczasowych etapów procedury nadmiernego deficytu w stosunku do Grecji oraz realizacji Paktu na rzecz stabilności i wzrostu w tym kraju zawiera dokonana przez Komisję ocena programu stabilności przedstawionego przez Grecję w styczniu 2010 r. (dokument SEC(2010) 94 wersja ostateczna z dnia 3 lutego 2010 r.).

- 14 916 mln EUR (6,5 % PKB) w 2012 r.;
- 11 399 mln EUR (4,9 % PKB) w 2013 r. oraz
- 6 385 mln EUR (2,6 % PKB) w 2014 r.⁵

3. DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ GRECJĘ W ODPOWIEDZI NA DECYZJĘ RADY DO KOŃCA CZERWCA 2010 R.

W roku 2010 Grecja przyjęła cztery pakiety środków budżetowych:

- w styczniu – w kontekście programu stabilności;
- w lutym – tuż przed dokonaniem przez Komisję oceny programu stabilności;
- w marcu – w odpowiedzi na decyzję Rady z dnia 16 lutego 2010 r. przyjętą na mocy art. 126 ust. 9⁶; oraz
- w maju – w odpowiedzi na decyzję Rady 2010/320/UE, której angielska wersja językowa jest datowana 10 maja 2010 r., oraz warunki udzielenia pomocy określone w *Memorandum of Economic and Financial Policies* (protokole dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej) i *Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality* (protokole ustaleń w sprawie szczególnych wymogów polityki gospodarczej)⁷.

W niniejszym komunikacie dokonano oceny środków podjętych od początku maja 2010 r.⁸

Dnia 6 maja 2010 r. Grecja uchwaliła ustawę 3845/2010 dotyczącą środków polityki związanych z warunkami udzielenia pomocy finansowej w ramach wspólnego pakietu państw strefy euro i MFW. Zdecydowana większość środków polityki budżetowej i strukturalnej przewidzianych w ustawie została wprowadzona w życie ze skutkiem natychmiastowym. Wśród środków służących zwiększeniu dochodów budżetowych należy wymienić podwyżki stawek VAT, podwyżki akcyzy od benzyny oraz wyrobów tytoniowych i alkoholowych, a także wprowadzenie podatku od reklam. Po stronie wydatków dokonano kolejnych cięć płac w sektorze publicznym oraz obniżenia emerytur wypłacanych przez fundusze zabezpieczenia społecznego na rzecz emerytów, zarówno w przypadku sektora publicznego, jak i prywatnego.

⁵ Ścieżka dostosowania określona w decyzji oznacza, że roczna zmiana skonsolidowanego długu brutto sektora władz publicznych nie przekroczy: 34 058 mln EUR w 2010 r. (przy wskaźniku łącznego zadłużenia do PKB wynoszącym 133,2 %); 17 365 mln EUR w 2011 r. (przy wskaźniku łącznego zadłużenia do PKB wynoszącym 145,2 %); 15 016 mln EUR w 2012 r. (przy wskaźniku łącznego zadłużenia do PKB wynoszącym 148,8 %); 11 599 mln EUR w 2013 r. (przy wskaźniku łącznego zadłużenia do PKB wynoszącym 149,6 %) oraz 7 885 mln EUR w 2014 r. (przy wskaźniku łącznego zadłużenia do PKB wynoszącym 148,4 %).

⁶ Dz.U. L 83 z 30.3.2010, s. 13.

⁷ Treść tych dokumentów została uzgodniona w kontekście decyzji państw członkowskich należących do strefy euro o udzieleniu Grecji pomocy finansowej w powiązaniu z promesą kredytową MFW.

⁸ Ocenę środków podjętych w pierwszym kwartale zawiera komunikat Komisji z dnia 9 marca 2010 r. (COM (2010) 91 wersja ostateczna).

Szacuje się, że wpływ środków uchwalonych przez Grecję w dniu 6 maja 2010 r. na budżet w roku 2010 sięgnie 2,5 % PKB. Środki te obejmują środki trwale zwiększające dochody ($\frac{1}{2}$ % PKB lub 1,25 mld EUR) oraz trwale cięcia wydatków (1,9 % PKB lub 4,55 mld EUR). Ponadto środki te doprowadzą do zmniejszającego deficyt efektu przeniesienia w roku 2011, który wyniesie 1,1 % PKB.

Cztery pakiety środków budżetowych przyjęte przez Grecję nakładają się na pierwotny budżet na rok 2010, który został przedłożony przez rząd w październiku 2009 r. i uchwalony przez grecki parlament pod koniec grudnia 2009 r. Pakiety te wynoszą łącznie około 8 % PKB (z wyłączeniem zmniejszającego deficyt efektu przeniesienia na rok 2011) i powinny zmniejszyć deficyt publiczny z 13,6 % PKB w roku 2009 do 8 % PKB w roku 2010⁹.

Załącznik I zawiera zestawienie konkretnych środków, które zgodnie z decyzją Rady z dnia 8 czerwca 2010 r. powinny zostać przyjęte do końca czerwca 2010 r. Załącznik II zawiera uwagi na temat środków, które zgodnie z decyzją Rady powinny zostać uchwalone do końca września 2010 r.¹⁰

3. WYKONANIE BUDŻETU DO KOŃCA CZERWCA 2010 R.

Sytuacja budżetu państwa kształtowała się w pierwszym półroczu 2010 r. pozytywnie, przy czym deficyt zmniejszał się szybciej niż zakładano¹¹. Należy jednak zwrócić uwagę na liczne zagrożenia omówione poniżej.

Zgodnie z opublikowanymi przez główny urząd rachunkowy danymi kasowymi za okres do końca czerwca deficyt państwa w ujęciu kasowym zmniejszył się o około 46 % w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego. Docelowy poziom rocznego zmniejszenia tego deficytu wynosi 40 % (zob. Tabela 1). Zmniejszenie deficytu w stopniu większym niż planowano wynika głównie z niższych niż oczekiwano wydatków, co zrekompensowało mniej dynamiczny niż zakładano wzrost dochodów budżetowych.

Państwowe wpływy środków pieniężnych zostały ograniczone o 16,9 % w porównaniu z pierwszym półroczem 2009 r. (Oficjalne docelowe ograniczenie wydatków dla całego roku wynosi 5,3 %). Wydatki pierwotne państwa były o 5,6 mld EUR niższe niż planowano w maju 2010 r. Odnotowane zmniejszenie odzwierciedla zasadniczo cięcia wydatków pierwotnych (w tym płac w sektorze publicznym), ale również wydatków kapitałowych. Należy jednak zauważyć, że niektóre z oszczędności po stronie wydatków, o których postanowiono w maju (przykładowo z tytułu cięć dodatkowych elementów wynagrodzenia

⁹ Należy podkreślić, że Eurostat nie zatwierdził dotychczas przekazanych przez Grecję danych na temat deficytu i długu publicznego za rok 2009. Dnia 22 kwietnia 2010 r. Eurostat poinformował, że po zakończeniu kontroli, które przeprowadza we współpracy z EL.STAT w zakresie różnych aspektów (w szczególności klasyfikacji sektorowej szeregu przedsiębiorstw publicznych i zaksięgowania swapów pozagiełdowych, a także potrzeby bardziej szczegółowych i dokładnych danych na temat dochodów i wydatków systemów zabezpieczenia społecznego), wskaźnik deficytu publicznego za rok 2009 może zostać skorygowany w górę o 0,3 do 0,5 % PKB, a poziom zadłużenia o 5 do 7 % PKB. Zob. informacja prasowa Eurostatu nr 55/2010.

¹⁰ Sprawozdanie przedłożone przez Grecję w dniu 6 sierpnia 2010 r. zawiera bardziej szczegółowy wykaz przyjętych środków.

¹¹ Jak szczegółowo przedstawiono w towarzyszącym sprawozdaniu, szereg kryteriów spełnienia wymogów polityki budżetowej określonych w umowach pożyczki (strefa euro) i promesie kredytowej (MFW) zostało spełnionych.

wypłacanych urzędnikom służby cywilnej oraz emerytom z okazji świąt Bożego Narodzenia), nie są w pełni odzwierciedlone w dostępnych danych. Wydatki z tytułu odsetek (w ujęciu kasowym) utrzymują się poniżej zabudżetowanych poziomów docelowych w związku ze szczególną sytuacją w tegorocznym harmonogramie spłaty odsetek, powinny jednak w najbliższych miesiącach powrócić do normalnego poziomu.

Łączne wpływy w ujęciu kasowym wzrosły w pierwszej połowie roku o 5,9 %, podczas gdy dla całego roku przewidziano docelowo wzrost o 15,6 %. W drugim półroczu można się spodziewać znacznego wzrostu wpływów do budżetu, jako że dopiero wówczas skutki podwyżek VAT i akcyzy przełożą się w pełni na poziom dochodów. W szczególności ostatnia podwyżka VAT – która weszła w życie z dniem 1 lipca 2010 r. – nie została jeszcze uwzględniona w dostępnych danych. Jednakże, nawet jeśli uwzględnić powyższe czynniki, wpływy podatkowe okażą się najprawdopodobniej niższe niż zakładano w maju 2010 r., w związku z programem dostosowań gospodarczych, którego realizacja stanowi warunek udzielenia pomocy finansowej przez państwa strefy euro i MFW. Spadek dochodów nie odpowiada w pełni wyższemu niż zakładano wzrostowi nominalnego PKB wynikającemu z wyższej niż prognozowano inflacji¹² i względnie sprzyjającej większym wpływom podatkowym strukturze składników wzrostu gospodarczego. Może to wskazywać, że niektóre ze środków służących zwiększeniu efektywności poboru podatków, zintensyfikowaniu walki z uchylaniem się od opodatkowania oraz usprawnieniu administracji podatkowej nie przyniosły jeszcze wymiernych rezultatów i muszą ewentualnie zostać wzmocnione.

Tabela 1: Wykonanie budżetu państwa

	2009	2010		2009	2010	
<i>W ujęciu kasowym (w mln euro)</i>	styczeń - czerwiec	styczeń - czerwiec	zmiana (%)	Wynik	Oficjalne szacunki	zmiana (%)
Dochody ogółem	22831	24180	5,9%	50509	58382	15,6%
Wpływy przed zwrotami	24639	26062	5,8%	53420	60224	12,7%
Zwroty podatku	2450	2266	-7,5%	4952	5100	3,0%
Dochody kapitałowe	642	384	-40,2%	2041	3258	59,6%
Wydatki ogółem	40697	33824	-16,9%	81390	77073	-5,3%
Wydatki pierwotne	27945	24398	-12,7%	57975	54611	-5,8%
Odsetki	6612	5731	-13,3%	12325	13017	5,6%
Wydatki kapitałowe	6140	3695	-39,8%	9588	9200	-4,0%
Inne	0	0		1502	245	-83,7%
Saldo budżetu państwa	-17866	-9644	-46,0%	-30881	-18691	-39,5%

Źródło: główny urząd rachunkowy Grecji.

Saldo w ujęciu kasowym (na podstawie dostępnych danych) sektora władz publicznych – tj. administracji centralnej, samorządów lokalnych oraz funduszy zabezpieczenia społecznego, w tym szpitali publicznych – znajduje się dotychczas zasadniczo na właściwej ścieżce, co jest wynikiem lepszych niż zakładano wyników podsektora administracji centralnej w ujęciu kasowym. Zgodnie z przedłożonymi przez grecki bank centralny, wyliczonymi na podstawie statystyk pieniężnych danymi za pierwsze półrocze: (i) saldo samorządów lokalnych w ujęciu kasowym wykazuje nieco niższą niż zakładano nadwyżkę (183 mln EUR); (ii) saldo funduszy

¹² W lipcu 2010 r. roczna stopa inflacji mierzonej HICP wyniosła 5,5 %.

zabezpieczenia społecznego w ujęciu kasowym zamiast nadwyżki wykazuje deficyt (239 mln EUR).

Nie są dostępne żadne potwierdzone dane śródroczne dotyczące przejścia w czasie rzeczywistym z salda sektora władz publicznych w ujęciu kasowym (o ile jest znane) na rachunki według ESA. Dostosowanie to powinno uwzględniać korekty zwiększające deficyt, takie jak w przypadku nieuregulowanych płatności zaliczanych do wydatków rządowych, wykorzystanych gwarancji oraz deficytu funduszy pozabudżetowych, jak również liczne korekty zmniejszające deficyt, jak np. opóźnienia w poborze podatków oraz opóźnienia w wypłacie środków z funduszy strukturalnych z budżetu UE. Oczekuje się, że łączne dostosowanie dla całego roku będzie miało efekt zwiększający deficyt i sięgnie około 1 300 mln EUR.

4. OCENA ZAGROZEŃ DLA DOCELOWEJ WARTOŚCI DEFICYTU W ROKU 2010

Mimo iż proces konsolidacji budżetowej wydaje się w pierwszej połowie 2010 r. przebiegać planowo, istnieje kilka punktów krytycznych, które należy uwzględnić przy wykonaniu budżetu w nadchodzących miesiącach.

Są to w szczególności:

- Dochody budżetu państwa: Wpływy podatkowe okazały się w pierwszym półroczu niższe od poziomów docelowych, mimo iż zintensyfikowano wysiłki na rzecz lepszego przestrzegania przepisów podatkowych, jak również zwalczania uchylania się od opodatkowania. Wpływy podatkowe w drugim półroczu powinny rosnąć dzięki pełnemu wdrożeniu uchwalonych już środków służących zwiększeniu dochodów, takich jak podwyższenie stawki VAT z dniem 1 lipca 2010 r. Jednakże wraz z pogłębianiem się recesji w drugiej połowie roku przewidywany wzrost dochodów może okazać się niewystarczający do osiągnięcia prognozowanego w maju 2010 r. poziomu rocznych dochodów budżetu państwa¹³.
- Zobowiązania do zapłaty i zaległe płatności: Saldo sektora władz publicznych w ujęciu kasowym, które w ostatnich miesiącach odnotowywało lepsze niż planowano wyniki, mogło zostać zniekształcone przez nieuregulowane płatności zaliczane do wydatków (w tym zaległe należności). Podobnie jak w przeszłości ryzyko akumulacji zaległych należności dotyczy głównie wydatków związanych z opieką zdrowotną. Również względne wyniki poszczególnych części sektora władz publicznych (administracja centralna, fundusze zabezpieczenia społecznego, samorządy lokalne i fundusze pozabudżetowe) mogły zostać zniekształcone w wyniku opóźnień w transferach między jednostkami władz publicznych.
- Wykorzystane gwarancje: W 2009 r. wykorzystane (a tym samym ujęte jako zwiększające deficyt) gwarancje wyniosły 700 mln EUR. Gwarancje te dotyczyły głównie zadłużenia przedsiębiorstw publicznych. Ponieważ gospodarka popada w coraz głębszą recesję i liczne przedsiębiorstwa publiczne (np. nadmiernie zadłużone przedsiębiorstwo kolejowe) mogą napotkać trudności z przedłużeniem okresu spłaty swoich zobowiązań, nie można wykluczyć znacznego wzrostu wykorzystania tych gwarancji. Podczas gdy gwarancje, z

¹³ Na podstawie dostępnych obecnie informacji służby Komisji szacują, że dla całego roku odnotowane zostaną dochody niższe nawet o 1 500 mln EUR (0,6 % PKB) niż prognozowano na początku maja.

których skorzystano do końca czerwca, sięgają 300 mln EUR, do końca roku spodziewać się można wzrostu tej kwoty nawet do 1 500 mln EUR.

- Samorządy lokalne, fundusze zabezpieczenia społecznego i fundusze pozabudżetowe: Finanse samorządów lokalnych odnotowywały dotychczas wyniki gorsze niż przewidziano w programie. To samo dotyczy funduszy zabezpieczenia społecznego. Zbliżające się wybory samorządowe i pogłębiająca się recesja mogą prowadzić do dalszego pogorszenia sytuacji. Należy jednak zauważyć, że dostępne dane dotyczą sald samorządów lokalnych i funduszy zabezpieczenia społecznego, a nie dochodów i wydatków tych jednostek, gdyż salda te zostały wyliczone na podstawie statystyk pieniężnych przedłożonych przez grecki bank centralny¹⁴. Bardziej szczegółowa analiza jest więc na dzień dzisiejszy niemożliwa. Ponadto źródłem mniej korzystnych wyników tych jednostek mogą być po części opóźnienia w transferach, które mają być dokonane z budżetu państwa. Dotychczas nie są też dostępne dane dotyczące wykonania planów finansowych przez fundusze pozabudżetowe.
- Przesunięcia wydatków w czasie: W związku ze zmniejszonym poziomem wydatków w pierwszej połowie roku i pewnymi opóźnieniami w płatnościach można się spodziewać „nadrobienia” tych zaległości w drugim półroczu. Wprawdzie dzięki podejmowanym przez rząd staraniom o ograniczenie wydatków i pogłębionym kontrolom ministerstwa finansów miesięczne wydatki były w pierwszej połowie roku 2010 dużo niższe niż planowano, powstały jednak zobowiązania, które będą prowadziły do wypływów gotówki w drugim półroczu. Utrzymanie wydatków poniżej planowanego poziomu w drugiej połowie roku okaże się trudne, gdyż można się spodziewać, że poszczególne ministerstwa będą się starały wykorzystać w pełni przydzielone im na ten rok środki.
- Przedsiębiorstwa publiczne: Rząd musi zintensyfikować wysiłki na rzecz takiego zarządzania przedsiębiorstwami publicznymi, aby możliwe było pokrycie kosztów ich działalności, tak aby ograniczyć ryzyko zwiększania dotacji lub innych transferów o negatywnych skutkach budżetowych¹⁵.

5. POSTĘPY W REALIZACJI REFORM STRUKTURALNYCH

Osiągnięto znaczny postęp w realizacji strukturalnych reform w zakresie finansów publicznych, obejmujących m.in. przygotowanie nowego prawa budżetowego, przeciwdziałanie uchylaniu się od opodatkowania, sporządzenie spisu urzędników służby cywilnej¹⁶ oraz kroki na rzecz utworzenia centralnej jednostki ds. wypłaty wynagrodzeń w sektorze publicznym. Reformy administracji publicznej na szczeblu lokalnym oraz emerytalna postępują szybciej niż planowano. W roku 2011 planowane są kolejne dostosowania ustaw emerytalnych¹⁷. Mniej zaawansowane są przygotowania do wdrożenia

¹⁴ Niektóre dane dotyczące dochodów i wydatków szeregu funduszy zabezpieczenia społecznego są również niekompletne.

¹⁵ Zob. przypis 9 powyżej na temat ewentualnego przeklasyfikowania przedsiębiorstw publicznych (np. przedsiębiorstwa kolejowego OSE).

¹⁶ Według ostatnio opublikowanych danych dotyczących spisu zatrudnionych w sektorze publicznym, w Grecji pracuje 768 tys. urzędników służby cywilnej (administracja centralna, samorządy lokalne, fundusze zabezpieczenia społecznego i pozabudżetowe). Stanowią oni 17 proc. ogółu ludności czynnej zawodowo w Grecji.

¹⁷ Wobec braku pełnych prognoz długoterminowych nie jest jeszcze możliwe dokonanie całościowej oceny reformy emerytalnej. Główne parametry systemu emerytalnego będą musiały zostać dostosowane

systemu monitorowania i kontroli zobowiązań w zakresie wydatków zaciąganych na poszczególnych szczeblach administracji publicznej. Należy zintensyfikować wysiłki na rzecz usprawnienia gromadzenia i przetwarzania danych istotnych z punktu widzenia kontroli budżetowej.

Poza kwestiami związanymi z polityką budżetową znaczne postępy poczyniono również w przypadku ambitnego, szeroko zakrojonego planu reform strukturalnych. Reformy w zakresie polepszenia warunków prowadzenia działalności gospodarczej, środki na rzecz przyspieszenia absorpcji środków z funduszy strukturalnych i spójności oraz przepisy horyzontalne służące wdrożeniu dyrektywy w sprawie usług są na dobrej drodze; z kolei ambitne ustawy dotyczące rynku pracy zostały przyjęte przed planowanym terminem, choć wymagają one podjęcia w późniejszym terminie dodatkowych działań. Przyspieszeniu muszą ulec procesy prywatyzacji i restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych, zwłaszcza w sektorach transportu kolejowego i energetyki.

Jeśli chodzi o reformy strukturalne w sektorze finansowym, ustanowiono fundusz stabilności finansowej, a grecki bank centralny podejmuje działania na rzecz wzmocnienia nadzoru bankowego.

6. KOMPLETNOŚĆ WYMAGANYCH INFORMACJI

Przedłożone przez Grecję sprawozdanie zawiera większość informacji i danych wymaganych na mocy decyzji Rady. W szczególności sprawozdanie zawiera szczegółowe informacje na temat konkretnych środków, które zostały (bądź zostaną) wdrożone celem zastosowania się do decyzji Rady, oraz ich każdorazowego wpływu na budżet. Główny urząd rachunkowy terminowo przekazywał dane na temat miesięcznego wykonania budżetu państwa. Sprawozdanie zawiera również wymagane informacje na temat emisji i spłat długu przez sektor władz publicznych oraz sytuacji finansowej największych przedsiębiorstw publicznych. W dalszym ciągu niekompletne są jednak dane dotyczące śródrocznego wykonania budżetu przez fundusze zabezpieczenia społecznego, samorządy lokalne i fundusze pozabudżetowe, a także informacje na temat zatrudnienia w sektorze publicznym i nieuregulowanych płatności zaliczanych do wydatków rządowych (w tym płatności zaległych).

Sprawozdanie zawiera ponadto wiele informacji na temat wdrożenia reform strukturalnych podjętych w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 16 lutego 2010 r.¹⁸ i celem spełnienia wymogów określonych w *Memorandum of Economic and Financial Policies* i *Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality*.

w roku 2011, tak by zagwarantować, że długoterminowa zmiana poziomu wydatków na emerytury (w okresie 2009-2060) nie przekroczy 2,5 punktu procentowego PKB. Dostosowanie to będzie się opierało na długoterminowych prognozach, które przedstawi krajowy organ właściwy w kwestiach matematyki ubezpieczeniowej i które zostaną zatwierdzone przez unijny Komitet Polityki Gospodarczej.

¹⁸ Zalecenie Rady dla Grecji z dnia 16 lutego 2010 r. mające na celu usunięcie niespójności z ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej w Grecji oraz likwidację zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej (2010/190/UE) (Dz.U. L 83 z 30.3.2010, s. 63).

7. WNIOSEK

Grecja w zadowalający sposób stosuje się do decyzji Rady z dnia 8 czerwca 2010 r., odpowiada na zalecenie Rady z dnia 16 lutego 2010 r. oraz wdraża środki określone w *Memorandum of Economic and Financial Policies* i *Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality* z dnia 3 maja 2010 r.

Zgodnie z decyzją Rady (art. 4 ust. 3) „Komisja może wskazać środki wymagane celem utrzymania określonej w niniejszej decyzji ścieżki dostosowania prowadzącej do korekty nadmiernego deficytu”. W świetle dostępnych informacji środki budżetowe przyjęte dotychczas przez Grecję wydają się być wystarczające do osiągnięcia docelowych wartości deficytu budżetowego na rok 2010 przewidzianych w decyzji Rady z dnia 8 czerwca 2010 r., pod warunkiem utrzymania nadzwyczaj ścisłej kontroli wydatków, dzięki czemu możliwe będzie dalsze ograniczenie wydatków administracji centralnej o 4 mld EUR w stosunku do planów, tak by skompensować spadek dochodów oraz przekroczenia wydatków w pozostałych podsektorach. To dodatkowe ograniczenie wydatków będzie również musiało zapewnić pokrycie prognozowanej różnicy między dostępnymi danymi na temat deficytu w ujęciu kasowym a saldem obliczonym w oparciu o ESA95.

Przy założeniu właściwego i terminowego wdrożenia planowanych środków oraz zgodnego z oczekiwaniami rozwoju scenariusza makroekonomicznego, dostępne prognozy pozwalają sądzić, że pułapy deficytu i długu sektora władz publicznych prognozowane na lata 2011-2014 oraz korekta nadmiernego deficytu w roku 2014 są w zasięgu możliwości.

ZALĄCZNIK I: ŚRODKI, KTÓRE ZGODNIE Z DECYZJĄ RADY MUSZĄ ZOSTAĆ PRZYJĘTE DO KOŃCA CZERWCA 2010 R.

Środki (wymagane zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady)	Stan zaawansowania
„Do końca czerwca 2010 r. Grecja przyjmuje następujące środki:	
a) ustawę wprowadzającą progresywną skalę podatkową dla wszystkich rodzajów dochodów oraz horyzontalnie ujednoczone traktowanie dochodów z pracy i dochodów kapitałowych;	Zrealizowano. Ustawa 3842/2010 została uchwalona przez parlament w kwietniu 2010 r.
b) ustawę likwidującą wszystkie zwolnienia i odrębne uregulowania w ramach systemu podatkowego, w tym dla dochodu z tytułu świadczeń specjalnych wypłacanych urzędnikom służby cywilnej;	
c) anulowanie środków w rezerwie budżetowej w celu zaoszczędzenia 700 mln EUR;	Zrealizowano. Decyzja ministerialna.
d) anulowanie większości środków budżetowych przeznaczonych na świadczenia solidarnościowe (z wyjątkiem części przeznaczonej na łagodzenie ubóstwa) w celu zaoszczędzenia 400 mln EUR;	Zrealizowano. Ustawa 3845/2010 została uchwalona przez parlament w maju 2010 r.
e) obniżenie najwyższych emerytur w celu zaoszczędzenia 500 mln EUR w skali roku (350 mln EUR w 2010 r.);	Zrealizowano. Ustawy 3863/2010 i 3865/2010 zostały uchwalone przez parlament w maju 2010 r.
f) obniżenie dodatkowych elementów wynagrodzenia wypłacanych urzędnikom służby cywilnej z okazji świąt wielkanocnych, letniego okresu urlopowego i świąt Bożego Narodzenia, w celu zaoszczędzenia 1 500 mln EUR w skali roku (1 100 mln EUR w 2010 r.);	Zrealizowano. Ustawa 3845/2010 została uchwalona przez parlament w maju 2010 r.
g) zlikwidowanie dodatków wypłacanych emerytom z okazji świąt wielkanocnych, letniego okresu urlopowego i świąt Bożego Narodzenia, przy jednoczesnej ochronie osób otrzymujących niskie emerytury, w celu zaoszczędzenia 1 900 mln EUR w skali roku (1 500 mln EUR w 2010 r.);	
h) podniesienie stawki podatku VAT w stopniu umożliwiającym uzyskanie dodatkowych wpływów do budżetu w wysokości co najmniej 1 800 mln EUR w skali roku (800 mln EUR w 2010 r.); ¹⁹	Zrealizowano. Ustawa 3845/2010 została uchwalona przez parlament w maju 2010 r. Nowe stawki VAT obowiązują od dnia 1 lipca; nowe stawki akcyzy obowiązują od dnia 3 maja.
i) podniesienie stawek akcyzy na paliwa oraz wyroby tytoniowe i alkoholowe w stopniu umożliwiającym uzyskanie dodatkowych wpływów do budżetu w wysokości co najmniej 1 050 mln EUR w	

¹⁹ W sprawozdaniu z dnia 6 sierpnia wskazano, że środek ten mógłby przynieść w roku 2010 dodatkowe dochody w wysokości 900 mln EUR, a nie 800 mln EUR.

skali roku (450 mln EUR w 2010 r.);	
j) prawodawstwo wdrażające dyrektywę o usługach;	Zrealizowano. Uchwalono przepisy horyzontalne (ustawa 3844/2010); trwają prace w zakresie punktu kompleksowej obsługi.
k) ustawę służącą reformie i uproszczeniu administracji publicznej na szczeblu lokalnym w celu ograniczenia kosztów operacyjnych;	Zrealizowano. Ustawa 3852/2010 została uchwalona przez parlament dnia 27 maja 2010 r. Trwają prace nad przyjęciem szeregu dekretów wykonawczych.

l) powołanie grupy roboczej z zadaniem zwiększenia stopnia absorpcji środków funduszy strukturalnych i spójności;	W trakcie realizacji. Trwają prace nad formalnym ustanowieniem i zapewnieniem obsady personalnej grupy roboczej, której będzie przewodniczył wicepremier. Dnia 30 czerwca 2010 r. rząd Grecji zatwierdził decyzję ministerialną celem przyspieszenia realizacji projektu.
m) ustawę służącą uproszczeniu podejmowania działalności gospodarczej;	Zrealizowano. Ustawa 3853/2010 została uchwalona przez parlament dnia 17 czerwca 2010 r.
n) ograniczenie inwestycji publicznych o 500 mln EUR w stosunku do dotychczasowych planów;	W trakcie realizacji (decyzja ministerialna 24687/DE2947). Pełna ocena nie będzie możliwa przed końcem roku.
o) kierowanie środków budżetowych przeznaczonych na współfinansowanie projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych i spójności na specjalny centralny rachunek, który nie może być wykorzystywany do innych celów;	Zrealizowano. Rachunek w greckim banku centralnym został otwarty w dniu 30 czerwca 2010 r.
p) utworzenie niezależnego funduszu stabilności finansowej do celów zaradzenia ewentualnym niedoborom kapitału i zachowania dobrej kondycji sektora finansowego, poprzez udzielanie wsparcia kapitałom własnym banków w zależności od potrzeb;	Zrealizowano po terminie. Ustawa 3864/2010 została uchwalona przez parlament dnia 12 lipca 2010 r.
q) wzmocnienie nadzoru nad bankami, wraz ze zwiększeniem zasobów ludzkich, częstszym przedkładaniem sprawozdań i kwartalnymi testami warunków skrajnych.”	W trakcie realizacji. Grecki bank centralny zintensyfikował prace związane z nadzorem bankowym. Organizowane są obecnie regularne spotkania z biegłymi rewidentami banków oraz członkami ważnych wewnętrznych komisji wszystkich głównych banków (komisji ds. zarządzania ryzykiem, komisji rewizyjnej itp.). Na banki nałożono wymóg przekazywania z większą częstotliwością określonych danych na potrzeby nadzoru.

ZALĄCZNIK II: ŚRODKI, KTÓRE ZGODNIE Z DECYZJĄ RADY MUSZĄ ZOSTAĆ PRZYJĘTE DO KOŃCA WRZEŚNIA 2010 R.

Środki (wymagane zgodnie z art. 2 ust. 2 decyzji Rady)	Stan zaawansowania
„Do końca września 2010 r. Grecja przyjmuje następujące środki:	
a) włączenie do projektu budżetu na rok 2011 środków na rzecz konsolidacji budżetowej wynoszących co najmniej 3 % PKB (4,1 % PKB, jeżeli uwzględnić przeniesienia ze środków wdrożonych w roku 2010). W szczególności budżet musi obejmować następujące środki (lub w wyjątkowych przypadkach środki umożliwiające osiągnięcie porównywalnych oszczędności): ograniczenie zużycia pośredniego sektora instytucji rządowych i samorządowych o co najmniej 300 mln EUR w porównaniu z poziomem w 2010 r. (oprócz oszczędności uzyskanych w wyniku reformy administracji publicznej i samorządów lokalnych, o której mowa w niniejszym ustępie); zamrożenie indeksacji emerytur (w celu uzyskania oszczędności w wysokości 100 mln EUR); czasowo stosowany podatek kryzysowy od przedsiębiorstw o wysokiej rentowności (przynoszący co najmniej 600 mln EUR dodatkowych dochodów rocznie w latach 2011, 2012 i 2013); obowiązek wnoszenia zaliczek na poczet podatku przez osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek (prowadzący do dodatkowych dochodów w wysokości co najmniej 400 mln EUR w 2011 r. i jeszcze wyższych wpływów w latach 2012 i 2013); poszerzenie bazy opodatkowania podatkiem VAT poprzez objęcie nim niektórych zwolnionych dotychczas usług oraz objęcie 30 % towarów i usług, które obecnie są objęte stawką obniżoną, stawką podstawową (prowadzące do dodatkowych dochodów w wysokości 1 mld EUR); stopniowe wprowadzenie podatku ekologicznego od emisji CO ₂ (przynoszącego dodatkowe dochody w wysokości co najmniej 300 mln EUR w 2011 r.); wdrożenie przez grecki rząd przepisów służących reformie administracji publicznej oraz reorganizacji samorządów lokalnych (w celu zmniejszenia kosztów o co najmniej 500 mln EUR w roku 2011 i o kolejne 500 mln EUR rocznie w latach 2012 i 2013); ograniczenie inwestycji finansowanych wewnętrznie (o co najmniej 1 mld EUR) poprzez priorytetowe traktowanie projektów inwestycyjnych finansowanych z funduszy strukturalnych UE; zachęty do uregulowania statusu budynków wybudowanych z naruszeniem planów zagospodarowania przestrzennego (prowadzące do dodatkowych dochodów w wysokości co najmniej 1 500 mln EUR w latach 2011–2013, w tym co najmniej 500 mln EUR w roku 2011); pobór dochodów z tytułu zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier hazardowych (co najmniej 500 mln EUR z tytułu udzielenia zezwolenia oraz 200 mln EUR z tytułu opłat licencyjnych); poszerzenie bazy opodatkowania podatkiem od nieruchomości dzięki	<p>Planowane: oczekuje się, że projekt budżetu na rok 2011 zostanie przedłożony parlamentowi w pierwszym tygodniu października.</p> <p>Częściowo zrealizowano przed terminem. Uchwalono już szereg środków, które zgodnie z decyzją Rady muszą zostać przyjęte w kontekście budżetu na rok 2011. Obejmują one w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">(i) czasowo stosowany podatek kryzysowy od przedsiębiorstw o wysokiej rentowności (600 mln EUR rocznie; ustawa 3845/2010);(ii) zwiększenie opodatkowania towarów luksusowych (obowiązujące od dnia 3 maja 2010 r.; 100 mln EUR rocznie; ustawa 3845/2010);²⁰(iii) obowiązek wnoszenia zaliczek na podatek przez osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek (400 mln EUR w 2011 r. i jeszcze wyższe wpływy w latach 2012 i 2013); ustawa 3842/2010);(iv) zwiększenie opodatkowania składników wynagrodzenia wypłacanych w naturze, w tym opodatkowania rat leasingowych za pojazdy (150 mln EUR; ustawa 3842/2010).

²⁰ W sprawozdaniu z dnia 6 sierpnia wskazano, że środek ten mógłby przynieść w roku 2010 dodatkowe dochody w wysokości 120 mln EUR, a nie 100 mln EUR.

zaktualizowaniu wartości aktywów (mające przynieść co najmniej 500 mln EUR dodatkowych dochodów); zwiększenie opodatkowania składników wynagrodzenia wypłacanych w naturze, w tym opodatkowania rat leasingowych za pojazdy (o co najmniej 150 mln EUR); zwiększenie opodatkowania towarów luksusowych (o co najmniej 100 mln EUR); specjalny podatek od nielegalnie wybudowanych obiektów (mający przynieść co najmniej 800 mln EUR rocznie); zastąpienie jedynie 20 % przechodzących na emeryturę pracowników zatrudnionych w sektorze publicznym (rząd centralny, samorządy lokalne, przedsiębiorstwa publiczne, agencje państwowe i pozostałe instytucje publiczne);

b) ustawę służącą reformie systemu emerytalnego w celu zapewnienia jego stabilności w średnim i długim okresie. Ustawa ta powinna w szczególności: wprowadzić jednolity ustawowy wiek emerytalny na poziomie 65 lat (również dla kobiet); zgrupować istniejące obecnie fundusze emerytalne w trzy fundusze oraz wprowadzić nowy jednolity system emerytalny dla wszystkich obecnych i przyszłych zatrudnionych (obowiązujący od dnia 1 stycznia 2013 r.); obniżyć maksymalną wysokość emerytur; stopniowo podwyższyć minimalny okres składkowy uprawniający do pełnych świadczeń emerytalnych z 37 do 40 lat (do 2015 r.); wprowadzić minimalny wiek emerytalny na poziomie 60 lat z dniem 1 stycznia 2011 r. (również dla pracujących w ciężkich i szczególnie uciążliwych warunkach oraz dla osób z czterdziestoletnim okresem składkowym); znieść specjalne zasady dla osób ubezpieczonych przed rokiem 1993 (z zachowaniem praw nabytych); znacznie skrócić wykaz zawodów związanych z ciężkimi i szczególnie uciążliwymi warunkami pracy; zmniejszyć (o 6 % za każdy rok) świadczenia emerytalne osób przechodzących na emeryturę pomiędzy 60 a 65 rokiem życia i o okresie składkowym krótszym niż 40 lat; wprowadzić mechanizm automatycznego dostosowania służący powiązaniu wieku emerytalnego z wydłużeniem średniego dalszego trwania życia (począwszy od 2020 r.); wprowadzić uzależniony od stanu majątkowego gwarantowany dochód minimalny dla osób starszych powyżej ustawowego wieku emerytalnego; wprowadzić bardziej rygorystyczne warunki uzyskania renty inwalidzkiej i okresowe weryfikacje przyznanych uprawnień; dokonać zmiany formuły emerytalnej w systemach opartych na płaconych składkach celem wzmocnienia powiązania między wniesionymi składkami a otrzymanymi świadczeniami (przy ograniczeniu stopy przyrostu świadczeń emerytalnych do średniego rocznego poziomu 1,2 %) oraz rozszerzyć podstawę do wyliczenia należnych świadczeń emerytalnych na dochody z całego okresu aktywności zawodowej (przy zachowaniu praw nabytych). Wdrożenie tej ustawy powinno w najbliższych dekadach ograniczyć przewidywany wzrost relacji wydatków na emerytury do PKB do poziomu poniżej średniej w strefie euro, a także ograniczyć wzrost wydatków sektora publicznego na emerytury w latach 2010–2060 do mniej niż 2.5 % PKB;

Częściowo zrealizowano przed terminem. Osiągnięto znaczny postęp w zakresie reformy emerytalnej przed terminem wyznaczonym na koniec września 2010 r. W dniach 8 i 16 lipca 2010 r. Parlament uchwalił ustawy 3863/2010 i 3865/2010, dotyczące odpowiednio sektora prywatnego i sektora publicznego, w tym szereg konkretnych parametrów reformy wymaganych zgodnie z decyzją Rady.

Wobec braku pełnych prognoz długoterminowych nie jest jeszcze możliwe dokonanie całościowej oceny reformy systemu emerytalnego. Ustawa dotycząca reformy emerytalnej będzie musiała zostać dostosowana, tak by zagwarantować, że długoterminowa zmiana poziomu wydatków na emerytury (w latach 2009-2060) nie przekroczy 2,5 punktu procentowego PKB. Dostosowanie to będzie się opierało na długoterminowych prognozach, które przedstawi krajowy organ właściwy w kwestiach matematyki ubezpieczeniowej i które zostaną zatwierdzone przez unijny Komitet Polityki Gospodarczej.

c) zwiększenie roli i zasobów głównego urzędu rachunkowego oraz stworzenie zabezpieczeń przed ewentualnymi ingerencjami politycznymi w prognozy i rachunki;	W trakcie realizacji. Ustawa o zarządzaniu budżetowym i odpowiedzialności budżetowej została wniesiona do parlamentu dnia 30 czerwca 2010 r.
d) projekt reformy przepisów regulujących politykę płacową w sektorze publicznym, w tym w szczególności stworzenie centralnego urzędu odpowiedzialnego za wypłatę wynagrodzeń, wprowadzenie jednolitych zasad i harmonogramu celem ustanowienia uproszczonej i ujednoczonej siatki płac dla sektora publicznego, mającej zastosowanie do podsektora administracji centralnej, organów samorządu lokalnego i pozostałych agencji;	W trakcie realizacji. Rząd przed terminem podjął kolejne kroki na rzecz ustanowienia centralnego urzędu odpowiedzialnego za wypłatę wynagrodzeń. Urząd ten dokonuje już wypłaty wynagrodzeń niemal 80 % wszystkich urzędników służby cywilnej w administracji centralnej. Spis zatrudnionych w sektorze publicznym umożliwi przejście przez centralny urząd wypłaty wynagrodzeń dla wszystkich pracowników sektora władz publicznych jeszcze przed końcem roku.
e) prawodawstwo służące zwiększeniu skuteczności działania organów skarbowych i kontroli skarbowej;	W trakcie realizacji. Podjęto szereg inicjatyw służących zwiększeniu wydajności administracji podatkowej, zintensyfikowaniu walki z uchylaniem się od opodatkowania oraz poprawy przestrzegania przepisów podatkowych. Rząd wdrożył nową ustawę podatkową, która zapewnia skuteczniejsze egzekwowanie procedur deklarowania i zapłaty podatku dochodowego i podatku VAT, poszerza podstawę opodatkowania poprzez likwidację możliwości odliczeń oraz zwolnień podatkowych oraz wprowadza obowiązek wnoszenia zaliczek na podatek. Rząd rozpoczął prace nad stworzeniem ram dotyczących zarządzania ryzykiem związanym z przestrzeganiem przepisów oraz nad stworzeniem możliwości zarządzania strategicznego w administracji podatkowej i celnej poprzez reorganizację odpowiednich służb. Zainicjowano również utworzenie pięciu wyspecjalizowanych grup roboczych w ministerstwie finansów i w administracji podatkowej.
f) zainicjowanie niezależnego przeglądu administracji publicznej oraz istniejących programów socjalnych;	Planowane: pierwsze posiedzenia zaplanowano na wrzesień.
g) publikację dostępnych miesięcznych statystyk (w ujęciu kasowym) dotyczących dochodów, wydatków, finansowania i zaległych płatności w odniesieniu do sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz jego podsektorów;	Częściowo zrealizowano. W 2010 r. Grecja regularnie publikowała szczegółowe dane w ujęciu kasowym dotyczące dochodów, wydatków i finansowania państwa. Nie są jeszcze dostępne dane na temat nieuregulowanych płatności. Odpowiednie prawne zobowiązanie zostało wprowadzone do projektu ustawy o zarządzaniu budżetowym i odpowiedzialności budżetowej, który został wniesiony do parlamentu dnia 30 czerwca 2010 r. Ustawa 3861/2010 nakłada wymóg publikowania w internecie wszystkich decyzji dotyczących zaangażowania środków w sektorze władz publicznych.
h) plan działań na rzecz usprawnienia gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących sektora instytucji rządowych i samorządowych, w szczególności poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych w organach statystycznych i głównym urzędzie rachunkowym oraz zapewnienie rzeczywistej osobistej odpowiedzialności w przypadkach przekazania błędnych danych, tak by zagwarantować szybkie udostępnianie wysokiej jakości danych	W trakcie realizacji. Wdrożenie planu działań zostało uzgodnione z Eurostatem.

